

RÉTSÁG VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

2651 Rétság, Rákóczi út 20. Telefon: 35/550-100

www.retsag.hu Email: hivatal@retsag.hu

Előterjesztést készítette és előterjeszti: Fodor Rita jegyző általános helyettese

Beszámoló a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatok ellátásáról

ELŐTERJESZTÉS

a képviselő-testület 2015. április 17-i ülésére

Tárgyalja	Ülés	Szavazás
☒ Szociális bizottság	☒ Nyílt	☒ Nyílt szavazás
☐ Pénzügyi és Városüzemeltetési Bizottság	☐ Zárt	☐ Titkos szavazás
☐ Közbeszerzési Bizottság		☒ Egyszerű többség
☒ Képviselő-testület		☐ Minősített többség

1) **A tárgyalandó témakör tárgyilagos és tényszerű bemutatása**

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96.§(6.) bekezdése szerint „6) A települési önkormányzat és állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

I. A gyermekvédelmi feladatokat továbbra is a **Nyugat-Nógrád Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat társuláson** keresztül látjuk el. Illetékes családgondozónk Uskert Krisztina. A kolléganő munkáját igen nagy odaadással, lelkiismeretesen, az ellátottak érdekében végzi. Napi kapcsolat alakult ki közöttünk. A tájékoztatás, az együttműködés napi szintű. Kolléganő munkáját az elmúlt időszakban több alkalommal ellenőrizték szakmai felügyeleti szervek. Kifogás ellemegyetlen esetben sem merült fel.

Az előterjesztés mellékletét képező beszámolót kolléganő készítette. A beszámoló összeállítása során gondosan ügyelt arra, hogy eseteírásból személy ne legyen azonosítható.

II. Jegyzői hatáskörben végzett tevékenységről:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a 151. § (5) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, a 20/A. §-ban meghatározott természetbeni támogatásnak, az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjaul kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem össze-

ge nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: az öregségi nyugdíj legkisebb összege) a 140%-át, ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek; az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130%-át az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.

Az egy főre jutó jövedelem megállapításánál a 131. § (2) bekezdését kell alkalmazni. Ettől eltérni akkor lehet, ha a jövedelmi viszonyokban igazolható ok miatt tartós romlás vélelmezhető.

A (2) bekezdésben meghatározott összeg számításánál - a kérelem benyújtásának időpontjában - közös háztartásban élő közeli hozzátartozóként (gondozó családként) kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát, 20 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező gyermeket, 23 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermeket, 25 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermeket, korhatárra való tekintet nélkül a tartósan beteg és a fogyatékos gyermeket, az a)-e) pontokba nem tartozó, a Ptk. családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltarított rokont.

A (4) bekezdés alkalmazásában szülő alatt a családba fogadó gyámot kell érteni, ha a családba fogadó gyám a gyámsága alá helyezett gyermek tartására köteles.

A vagyoni helyzet vizsgálata kiterjed a (4) bekezdésben meghatározott közös háztartásban élő közeli hozzátartozók vagyonára.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítására irányuló kérelmet elutasítja, ha a (4) bekezdésben megjelölt személyek együttesen vagy külön-külön a (7) bekezdésben meghatározott értékű vagyonnal rendelkeznek.

Nem állapítható meg rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, illetőleg a megállapított jogosultságot meg kell szüntetni, ha a gyermek tartózkodási joga megszűnt vagy tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott.

20. § (1) A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság egy év időtartamra, de legfeljebb

a) a (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben a nagykorúvá vált gyermek 23. életévének betöltéséig, b) a (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben a nagykorúvá vált gyermek 25. életévének betöltéséig megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be, és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot, ideértve a 19. § (1a) bekezdés szerinti pénzbeli ellátásra való jogosultságot is, a gyámhatóság - hivatalból vagy kérelemre - felülvizsgálja, ha a megállapított jogosultság időtartama alatt a jogosultsági feltételekben változás következett be.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megszűnik az (1) bekezdésben meghatározott időtartam leteltével, megszüntetésre kerül, ha a (3) bekezdés szerinti felülvizsgálat azzal az eredménnyel zárul, hogy a jogosultsági feltételek nem állnak fenn, vagy a gyermek gyermekvédelmi szakellátásba kerül.

20/A. § (1) A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal rendelkező gyermekek közül 2014. évben Erzsébet-utalvány formájában, melynek esetenkénti összege 2014. évben 5.800.- Ft volt 120 gyermek részesült természetbeni támogatásban, összesen 1.392.000 Ft értékben.

Óvodáztatási támogatás: Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapításának célja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi életkorban történő rendszeres óvodába járásának elősegítése.

A Gyvt. **20/C. §** (2) bekezdése alapján a települési önkormányzat jegyzője az óvodáztatási támogatásra való jogosultságát - kérelmére - annak a szülőnek vagy családbafogadó gyámnak állapítja meg, akinek gyermeke a halmozottan hátrányos helyzet fennállását a jegyző a 67/A. § (3) bekezdésében foglaltak szerint megállapította, és legkésőbb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig, amelyben az ötödik életévét betölti, megkezdni az óvodai nevelésben való tényleges részvételt és a kérelem benyújtását megelőző időszakban legalább két hónapon keresztül a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint rendszeresen jár óvodába.

Az óvodáztatási támogatás iránti kérelmet a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy a családbafogadó gyám legfeljebb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig terjesztheti elő, amely évben a gyermek az ötödik életévét betölti.

A települési önkormányzat jegyzője az óvodáztatási támogatást első alkalommal, ha az óvodáztatási támogatásra való jogosultság jogerős megállapítására az előző év december 5-e és a tárgyév június 4-e között kerül sor, a tárgyév június hónapjában, a tárgyév június 5-e és a tárgyév december 4-e között kerül sor, a tárgyév december hónapjában folyósítja.

Az első alkalmat követően a települési önkormányzat jegyzője a gyermek óvodai nevelési jogviszonyának fennállásáig június és december hónapban további óvodáztatási támogatást folyósít a szülőnek vagy a családbafogadó gyámnak, ha a gyermek továbbra is halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül, és a szülő, a családbafogadó gyám a gyermeknek a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendelet szerinti rendszeres óvodába járásáról gondoskodik.

Ha az óvodáztatási támogatás iránti kérelmet december 4-éig, illetve június 4-éig benyújtották és a támogatásra való jogosultság feltételei fennállnak, de a kérelem jogerős elbírálására december 4-éig, illetve június 4-éig nem kerül sor, a további óvodáztatási támogatás folyósításának (5) bekezdés szerinti időpontjában kell folyósítani az első alkalommal járó óvodáztatási támogatást. Ha a további óvodáztatási támogatás folyósításának feltételei is fennállnak, akkor az első alkalommal járó és a további óvodáztatási támogatást együtt kell folyósítani.

Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság a megszüntetését követően a (2) és (3) bekezdésben foglalt feltételek fennállása esetén ismételt megállapítható, azzal, hogy a rendszeres óvodába járást a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendeletben meghatározott időszak tekintetében kell vizsgálni. Ebben az esetben a jogosultat az (5) bekezdés szerinti további óvodáztatási támogatás illeti meg.

A támogatás összege gyermekenként első alkalommal húszezer forint, ezt követően esetenként és gyermekenként tízezer forint.

A települési önkormányzat rendeletben előírhatja, hogy első alkalommal az óvodáztatási támogatást természetbeni formában kell biztosítani.

A pénzbeli támogatás első alkalommal folyósított összege 2014. évben 20.000.- Ft, míg második, illetve további alkalmakkor folyósított összege 2014. évben 10.000.- Ft volt.

2014. évben **óvodáztatási támogatásban** első alkalommal 1 fő gyermek részesült, míg második alkalommal 5 fő gyermek részesült, ennek teljes összege 2014. évben 90.000.- Ft volt.

A gyermekek védelmét, pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, valamint hatósági intézkedések keretében kell biztosítani.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat egyaránt.

Iskoláztatási támogatás

2013. január 1. napjától ez a hatáskör átkerült a Nógrád Megyei Kormányhivatal Rétsági Járási Gyámhivatalához.

Fentieket figyelembe véve 2014. évben a közoktatási intézményektől a jogszabályok változása miatt hivatalunkhoz nem érkezett jelzés iskolai hiányzásokkal kapcsolatban.

A jegyzői hatáskörbe tartozó gyermekvédelmi intézkedések (védelembé vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés) 2013. január 1. napjától a Járási Gyámhivatalok hatáskörébe kerültek.

A tavalyi évben a felügyeleti szervek ellenőrzést nem folytattak a gyermekvédelmi, gyámügyi feladatellátásra vonatkozóan.

A gyermekek napközbeni ellátásának feltételei az óvodai és iskolai intézményekben biztosított.

2014. évben óvodai ellátásban részesülők átlag létszáma 96 fő volt. Ebből rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermek 23 fő.

Az általános iskolai tanulók létszáma 2014. december 31-én 248 fő volt, melyből 3 fő magántanuló.

Az iskolai intézményi étkezést a tanulók közül összesen 143 fő vette igénybe.

A tanulók közül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 54 fő részesült, melyből az iskolai intézményi étkezést 36 fő vette igénybe.

Gyermekjóléti szolgáltatás: a Gyermekvédelmi törvény (Gyvt.) 39. §. alapján a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése, a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése, a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése, a szabadidős programok szervezése, a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben, a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése, meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása, tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében iskolai szociális munkát biztosíthat.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: családgondozás) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását, a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében, kezdeményezni egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét, szociális alapszolgáltatások, különösen a családsegítés igénybevételét, egészségügyi ellátások igénybevételét, pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét, vagy a gyermek vé-

delembé vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét.

Javaslat készítése a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembé vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására, megszüntetésére. Együttműködés a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében a családgondozás biztosítása - az otthoni nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához, utógondozás biztosítása - az otthoni nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez.

A Gyermekjóléti Szolgálat a társult önkormányzatok által létrehozott, már 25 településre kiterjedő, 9 fő teljes munkaidős alkalmazott családgondozót foglalkoztató Nyugat-Nógrád Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálat működtetésével megoldott.

A Gyermekjóléti Szolgálat eredményesen működteti a jelzőrendszert, személyes kapcsolattartás jellemzi.

Részágon Uskert Krisztina családgondozó látja el a gyermekjóléti feladatokat, aki munkáját nagy odaadással, lelkiismeretesen, a gyermekek érdekeit maximálisan szem előtt tartva végzi.

A településen a gyermekjóléti szolgáltatásra biztosított idő heti 12 óra, mely veszélyhelyzet esetén növekedhet.

A Gyermekjóléti Szolgálat által a településen ellátott családok száma 29, melyben 43 ellátott gyermek él.

Ebből alapellátásban 13 fő, míg védelembé vétel kapcsán 3 fő szerepel.

A nyilvántartásba vétel legfőbb okai:

- ⇒ magatartási probléma: iskolai hiányzás, kisebb vétségek, szabálysértések elkövetése
- ⇒ családon belüli kapcsolatok megromlása, konfliktusok
- ⇒ a család környezete, életviteli problémák
- ⇒ átmeneti gondozás

A jelzőrendszer tagjaival a települési önkormányzat kapcsolata jónak minősíthető.

A legszorosabb, napi kapcsolat az óvoda, iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőseivel, valamint a Gyermekjóléti Szolgálattal alakult ki.

A települési önkormányzat jegyzője szükség szerint részt vesz a jelzőrendszer tagjaival történő egyeztetéseken, illetve eszmegbeszéléseken.

Jövőre vonatkozó céljaink között szerepel a magas színvonalú feladatellátás fenntartása.

Jelen előterjesztés a munkatervnek, valamint a törvényi szabályozásnak eleget téve tartalmazza a 2014. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladat ellátásának értékelését (gyermekjóléti szolgálat beszámolója, jegyzői gyámhatóság beszámolója), melyet elfogadásra terjesztünk a Tisztelt Képviselő-testület elé.

2) ELŐZMÉNYEK, KÜLÖNÖSEN A TÉMÁBAN HOZOTT KORÁBBI TESTÜLETI DÖNTÉSEK, AZOK VÉGREHAJTÁSA

3.) JOGSZABÁLYI HIVATKOZÁS

A Magyarország helyi önkormányzatokról szóló 2011.évi XXXI. törvény 13. § (1) bekezdés 8. pontja „A települési önkormányzat feladata a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen; szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény 94. § (1) ”A települési önkormányzat... feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.”

1997.évi XXXI. törvény 96.§(6.) bekezdése: 1.pontban részletezve

4.) **HATÁROZATI JAVASLAT**

**RÉTSÁG VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
/2015. (IV.17.) KT. HATÁROZATA**

Rétság Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2014.évi ellátásáról szóló beszámolót megismerte és elfogadja.

Felkéri a jegyzőt, hogy az értékelést a képviselő-testület jelen jóváhagyó határozatával együtt a 1997.évi XXXI. törvény 96.§(6.) bekezdése szerint továbbítsa a Nógrád Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya részére

Határidő: 2015. május 30.

Felelős: jegyző

Rétság, 2015. április 9.

Fodor Rita
jegyző általános helyettese

Záradék:

A tájékoztatás szabályszerű, a határozati javaslat jogszabálysértést nem tartalmaz.

dr. Varga Tibor
jegyző